

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

BALL DE TRAJOS DEL «CÍRCOL ARTÍSTICH».

FRANCISCO ROGENT
(Ciudadá de la Edat Mitja).

POMPEYO GENER
(Don Lluís de Requesens. Sigle XVI).

LLUIS VIDAL Y CUADRAS
(Enrich III de Fransa).

—De fotografias dels Srs. Antoni y Emili F., dits «Napoleon».—

CRÓNICA.

LO GRAN TEATRO.

Regularment los barcelonins nos enorgullim de possehir un dels primers teatros d' Europa. ¡No 'n fem pocas de bocadas sempre que se 'ns escau parlar del Gran Teatro del Liceo! Si passant per la Rambla, algún foraster s' extranya de que la esquifida fatxada del edifici no corresponga de bon tros á un teatro de tan ruidosa fama, tot bon barceloní, li diu:

—No 'n fassa cas de la fatxada... Lo que ha de mirar es l' interior, y del interior lo qu' es propiament teatro ó siga la sala d' espectacles... ¿Vosté no l' ha vista?

—No, senyor.

—Donchs aquesta nit tindré 'l gust de acompanyarli.

—Acepto l' invitació.

Arriba la nit, y 'l bon barceloní introduheix al foraster al interior de l' edifici.

Ni 'l vestibul, ni l' escala de mármoles son pesas que valgan la pena: los corredors, encare que algún tant espayosos, tampoch ofereixen res de particular. En cambi la sala es realment hermosa.

No hi ha foraster que no 's mostri sorprés al contemplarla per primera volta. Y no hi ha barceloní que, somrient de gust, en vista del efecte que li produheix, deixi de dirli, com pera reblar lo clau:

—¿Ha vist lo famós teatro de la *Scala* de Milán? Donchs ha de saber que la *Scala* de Milán té quatre pams y mitj menos que 'l Liceo de Barcelona. Ja veu si 'l Liceo será 'l primer teatro del mon.

Orgull local apart, jo crech que la dependència més curiosa del Gran Teatro no es la superba sala d' espectacles, sino un petit aposento situat en l' entressol, que treu sos balcóns al carrer de Sant Pau

Me refereixo á l' administració.

Si poguessem comparar lo teatro ab un gran barco, diriam que aquell petit aposento es la sala de màquines. Allá 's consúm no sòls lo carbó de pedra en grans quantitats, sino la paciència y la calma dels encarregats de fer funcionar lo desballestat mecanisme. Molts que hi entran joves ne surten vells y ab lo cap blanch. Molts que hi entran ab alguns diners ne surten pelats com una rata.

No crech que hi haja un sol exemple, desde que 'l Liceo existeix, de un empresari que haja pogut realisar la travessia de la temporada, sense fortas tormentas, ni retirarse no ja ab ganancias, sino sense pérduas.

Y no obstant, no hi haurá un públich més aficionat al art lirich que 'l públich de Barcelona.

¿A qué 's déu donchs la causa de tan repetits fracassos?

Afortunadament las parets de l' administració que tantas cosas deuen haver vist y sentit, no poden parlar. Si las parets parlessen, sabriam que no 's desenvolupan sobre l' escenari 'ls espectacles més interessants, sino dintre de l' administració y fora de la vista del públich.

De las comedias, dels dramas, fins de las tragedias que allí 's representan, dels inesperats y terribles conflictes que surgeixen, regularment no 'n sab res ningú, fins que, com ara acaba de succehir, surt un avis dihent:

—S' ha acabat lo carbó: lo barco no pot continuar: marxar á la vela es impossible, perque tots los vents son contraris. Se tiran bòts á l' aygua y 'l gran barco s' abandona.

Tal es lo que acaba de succehir per miléssima vegada, y lo verdaderament extrany es que no haja succehit més prompte.

* *

Si 'l barco no governa, es per culpa de la seva mala organizació.

Pertany l' edifici á un gran número de propietaris, que disfrutan de las principals localitats del teatro, mediant una subvenció á la empresa. La subvenció que li otorgan ha anat creixent de mica en mica; pero la proba de que no basta de bon tros, es que no 's troba una empresa que s' hi salvi.

Aixis es que tot ben garbellat y passat pèl cedás més fi, resulta que 'ls propietaris no tenen altre objecte que disfrutar de las funcions que 's donan en lo teatro ab lo menor cost possible. Alguns no 's limitan á disfrutar de aquestas funcions ells, las sevas familias y 'ls seus amichs y coneguts, sino que deixantse portar pèl mercantilisme, revenen las localitats que 'ls pertanyen en competencia ab la empresa. Allá al pórtich del teatro tenen montat lo despaig, enfront del despaig de l' empresari. Las localitats posadas á la reventa pèls propietaris son millors y solen ser més baratas que las venudas per la empresa. De manera que 'l gran barco de la màquina desballestada y de las carboneras exhaustas, tè ademés permanentment oberta una vía d' aygua capás de dragarse'l á cada punt.

Succeheix devegadas que 'l teatro está molt concorregut, molt animat... fins esplendorós, y á l' administració no han fet una pesseta.

Las quinzenas van cayent, y á cada quinzena que cau venen los apuros y angustias, y expedients los més variats pera tirar endavant. Ser empresari del Liceo, consisteix en saber trobar diners á tota costa, perque las primeras familias de Barcelona, las més acaudaladas, las que més ostentació desplegan, pegan reunirse cada nit en sos palcos y en sas butacas, ostentant un luxo deslumbrador... sense gastar gayres quartets.

Ecco il problema.

Y aquest problema 's resolt casi sempre ab un gran fracás de las empresas, ab artistas que deixan de cobrar la seva assignació y ab numerosas familias que del teatro viuen y que á lo millor quedan penjadas al sostre.

Los propietaris no 's preocupan de aquestas y altrás petitesas. Tot lo més que senten quan lo teatro 's tanca, los uns es que 'l negoci de la reventa se 'ls paralisi; los restants es que la costum de passar la vetlla en lo teatro se 'ls interrompi.

—¿Ahónt anirém á passar la nit?...—diuen.

Y no se 'ls ocorre res més que aquesta pregunta, veyent interrompuda la sabrosa rutina de anarse'n tots los vespres al teatro á lluhir lo garbo, á parlar ab los amichs ó á llegir lo diari.

* *

Sembla que lo natural sería que 'ls mateixos propietaris cuydassen ans que tot del crèdit de la seva finca, no permetent que las temporadas quedessen sempre interrompudas.

Aixó podrian ferho seguint dos sistemas.

O bé: encarregantse ells mateixos de la empresa y fent al final de temporada lo que vulgarment se 'n diu un *San Bruno*, tanto por uno;

BALL DE TRAJOS DEL «CÍRCOL ARTÍSTICH».

ARCADI LUQUE
(*Florentí del sigle XIII*).

FRANCISCO DE VILLAR
(*Senyor principal de la Cort de Lluís XIII*).

JOSEPH BRUGUIRA
(*Soldat del any 30*).

—De fotografías dels Srs. Antoni y Emili F, dits «Napoleon».—

O bè: arrendant lo teatro net de tota carga al postor millor y que més sólidas garantias oferís en lo compliment del contracte, reservantse sòls lo dret de prelatió pera pendre las localitats de que son propietaris al preu de abono qu' establis l' empresa arrendataria.

Ja sè que un y altre sistema ofereixen per ells un gravíssim inconvenient: la seguretat de no poder assistir á las funcions ab una gran economia, com avuy ho verifican ab lo sistema de la subvenció.

Pero al menos no passarian la vergonya de veure que totas las empresas se 'n van al cel; que 'ls cantants que venen aquí, ja contant ab lo que habitualment succeheix, demanin preus exagerats é inverossímils, que dificultan si es que no fan totalment impossible la bona marxa del teatro; y que las numerosas familias que viuen honradament de son treball, com son coristas, músichs, comparsas y demás gent empleada en lo teatro, á lo millor se quedin al carrer y las més de las vegadas sense poder percibir las últimas quinzenas que acreditan.

Crech que las primeras familias de Barcelona no han de volerse fer, ni indirectament, responsables de semblants escándols, assumint cárrechs, com los que 's desprenen de un fet, rigurosament histórich, que vá passar anys endarrera.

* *

Tenia un subjecte molt conegut á Barcelona un passament que li permetia viure ab algú desahogo, quan á lo millor s' encapritxá ab una bailarina del Liceo.

Desde l' instant en que manifestá la sèva debilitat, ja no sigué victima sòls de la bailarina, sino del empresari del gran teatro. Aquest tenia apuros continuos, y aquell bon subjecte, cego com estava, 'ls hi anava solventant ab la fatlera de que la empresa continués y de que la estimada bailarina no tingués de anarse'n de Barcelona.

Una sangria basta pera escolar á un home, per cobart que siga. L' héroe de la nostra narració 'n tenia dugas, totas dugas obertas permanentment: la bailarina y l' empresari.

Aixís es que uns quants mesos de prodigalitats y compromisos li bastaren per agotar la sèva fortuna.

Y quan se vejé pobre, deya:

—Es cert que 'l capritxo m' ha costat un xiquet car; pero á espatllas mèvas la empresa ha anat tirant y las primeras familias han assistit al teatro durant tot aquest temps. De manera que jo puch dir, y aixó en part me consola, que si he fet una gran calaverada, á lo menos, la bona societat de Barcelona, durant tot aquest temps, m' ha estat aguantant la capa.

¡Quántas y quántas vegadas l' únich puntal de

las funcions del Gran Teatro del Liceo, ha sigut una cosa, que no pot dirse en lletras de motllo!...

P. DEL O.

LO MIRALLET DE LA LLUISA.

SONET.

No més un mirallet, Lluisa adorava,
à la edat que l' amor ja li somreya,
perque en aquell mirall ben clà entreveya
del modo que Natura l' adornava.

Encare als trenta un anys lo conservava
procurant adobarlo si li queya,
perque en aquell mirall solzament creya
veures tal com als homes agradava.

Pero un dia, entre tant se pentinava,
exhalá un ¡ay! sentit, s' alsá d' hont seya,
y llensá 'l mirallet que tant aymava.

¿Per qué al fi d' aquest modo 'l despreciava?
Perque en aquell mirall ab pena veyá
lo primer cabell blanch que li apuntava.

A. ROSSELL.

L' AMERICANO.

—Pauleta—diu lo metje al sortir de l' arcoba
del malalt:—vingui y escóltim.—

La criada segueix lo doctor á un extrém de la
sala. Fa tres dias que cuyda tota sola á don
Francisco, y la pobra está completament ren-
dida de són y de cansanci.

—Lo sèu amo—diu al doctor en veu baixa—
está acabantse per instants: no hi ha que ferse
ilusions.

—¿Vol dir qu' está tan mal?

—Es una máquina completament gastada y no
tè adob possible...

—¡Ay!—fa la pobra Pauleta, aixugantse 'ls
ulls ab lo devantal.—¡tan bó qu' estava fa una
senmana!...

—No 's despacienti y aném á lo que convé.
¿No tè parents don Francisco?...

—Sí, senyor: tres ó quatre nebots, un cunyat y
no sé quants cosins. Pero desde que va tornar
d' América, crech que no s' hi tracta gayre.

—No hi fa res: en circunstancias com aquestas
se prescindeix de tot. Es precis avisarlos. ¿Sab
ahónt viuhén vosté?

—Un ó dos, sí... pero 'ls demés...

—Ja n' hi ha prou. Avisi á aquests, y ells que
ho diguin als altres. Cuyti; jo m' estaré aquí per
no deixar al malalt sol. Vaja'ls á dir que don
Francisco está en las sèvas postrimerias.—

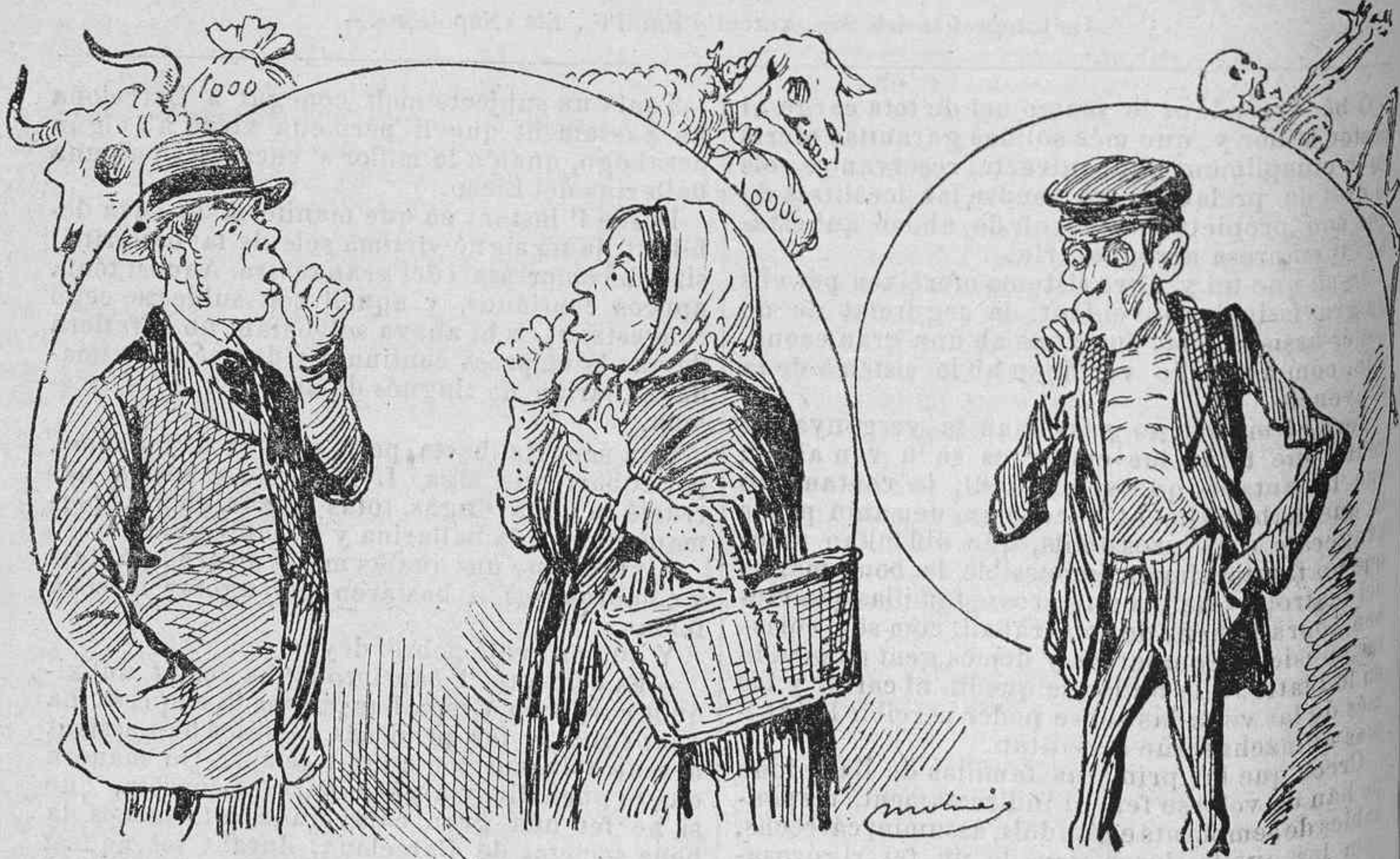
La criada se 'n va ploricosa escalas avall y 'l
metje entra á l' arcoba del pacient.

Don Francisco es un solterón de xeixanta y
tants anys. En sa joventut s' havia dedicat á
varios oficis, sense que cap li dongués lo menor
resultat. Per fi resolgué mudar d' ayres y s' em-
barcá per América, ahont á copia d' esforsos y
ajudat per la sort, va lograr reunir una bona
fortuneta.

Durant la sèva estancia á América, dugas ó
tres vegadas va venir á Espanya, sense dignarse
sisquiera anar á veure als sèus parents.

Aixó, y 'l sèu caràcter mesquí y quisquillós,
va produhir lo resultat natural. Al tornar á Bar-
celona, fa un any, per quedars'hi definitiva-
ment, la sèva parentela, després de donarli la
benvinguda—perque al fi y al cap don Francisco
venia bastant rich—va deixarlo aislat, apar-
tantse completament d' ell, pensant tal vegada

LA PUJA DE LA CARN.

Com que la carn s' ha encarit,
'ns tindrem de mamá 'l dit.

Al fi nostra carn fondrem
y ¡mirin cóm quedarem!

EN TEMPS DE FAM...

¿No 'ls sembla que aquesta senyora, ab aixó de la puja de la carn, corra un gran perill sortint al carrer?

que no hi havia necessitat de cultivar l' arbre, sabent com sabian que tart ó aviat la fruyta havia d' anar á parar á las sèvas mans.

Quan lo doctor entra á l' arcoba, lo malalt, qu' estava molt ensopit, obra 'ls ulls d' una manera vaga.

—¿Es vosté...?—diu ab veu débil.

—Sí; no 's mogui, no s' esforsi. Aviat tindrà companyia: hi fet avisar als sèus parents...

—¿Tant en perill me veu?

—No, no es aixó... pero aquesta pobra xicota cau morta de fatiga, y sola aquí no pot estarhi...

—Bè, si, ja ho veig... vosté no gosa dir-me ho. Massa que ho comprench. De tots modos, tant se val... ¡Per lo que hi fem aquí! Puch morir-me sempre que Dèu ho vulga: ja ho tinch tot arreglat. Allí... ¿veu?... fassi 'l favor de girarse...

—¿En aquest armari?

—Sí: aquí hi ha un plech, ab una copia de las mèvas últimas disposicions. Quan me mori, tingui la bondat de llegirlas á la mèva parentela...

—Silenci—diu lo metje:—ja 'n tenim alguns aquí.—

En efecte. Dos nebots, ab una cara trista, propia de las circunstancias, entran precipitadamente en l' arcoba.

—¡Oncle!—diu un d' ells, inclinantse sobre 'l llit y posantli bè la flassada.

—¡Tío!—fa l' altre, acostantse al capsal y arreglantli 'l cuixí.

Lo malalt fa una mueca y tanca 'ls ulls com indicant que no está per conversas.

Dos minuts més tart compareixen alguns cosins y 'l cunyat.

Poch rato després entra un altre nebot.

Y al cap de mitj' hora arriban los demás parents qu' encare faltavan.

En lo pis del americano no hi ha una sola habitació buyda. Por tot arreu s' hi veuen nebots, cosins y parents més ó menys próxims.

Mentres la criada va y vé de la cuyna á l' arcoba del malalt, la parentela entra y surt de l' habitació del pacient, rellevantse ab una regularitat pasmosa, com centinellas de vista que guardan un tresor.

Lo xiu xiu no para un sol moment: los qu' entran á l' arcoba interrogan als que 'n surten.

—¿Cóm está?

—Casi, casi...

—¿Vols dir?

—Ves, passa y miratel.—

Al cap de deu minuts:

—¿Qué 't sembla?

—Ja no es d' aquest mon.

—Tambè jo opino lo mateix; pero devegadas...

—¡Cá! No passis cuy...—

Lo parent anava á dir *cuydado*; una mitja rialleta del altre li detura la paraula dins de la boca.

Entre tant lo pobre don Francisco va acabantse com un llumet que no tè oli.

Las sèvas extremituts se fan menos sensibles. Tanca 'ls ulls d' una manera dolça, deixa anar un suspir que sòls los qu' están á la vora percebeixen, inclina 'l cap sobre 'l cuixí y queda inmóvil.

Lo metje 'l palpa, 's gira á la concurrencia y diu ab veu natural:

—Senyors, es mort.—

Si en semblants circunstancias se permetessin demostracions d' aquest género, de fixo que 'ls parents de don Francisco respondrian á la declaració del metje ab un aplauso.

Algúns se quedan serios, altres baixan lo cap, altres s' aixugan una llágrima qu' encare no 'ls ha sortit.

—Bueno—diu lo metje, quan lo cadavre queda ja vestit y extés sobre las posts del llit de Viena:—avants de retirarme, dech cumplir lo que 'l difunt m' ha encarregat.—

Los parents se miran los uns als altres y afinan l' oído. Instintivament comprenen que va á entrar-se en lo verdader assumpto.

Lo doctor obra l' armari de l' arcoba, busca un instant y agafant un paper plegat, diu:

—Aquí hi ha 'l testament de don Francisco: m' ha encomanat que 'ls lo llegís. Vaig á ferho.—

Y obrint lo plech, llegeix en veu alta:

«En la ciutat de Barcelona... etc... trobantme... etc... dispo lo següent.

»Instituheixo heréu únich y universal de tots los mèus l'ens al mèu fill...

—¡Ah!—exclama tota la parentela interrompent la lectura:—¿tè un fill?

—Sí, senyors—anyadeix lo metje, donant una rápida ullada al testament:—un fill, que segóns se desprén d' aquest escrit, va tenir d' una mulata y que viu actualment á Baracoa ab la sèva mare. Aquest es lo sèu únich heréu.—

Deu minuts després d' aquesta escena, en lo pis de don Francisco no hi queda ningú més que 'l difunt y la criada.

A. MARCH.

QUAN CAMINA Y QUAN NO CAMINA.

AL MÉU DISTINGIT AMICH LL. M. T.

«Home sucet home.»

Cada volta que m' ausento del país ahont m' he criat,

JA HI TORNÉM A SER.

Tornan á ensenyar doctrina
á la quitxalla menuda,
á fi de que may se perdi
l'antigua industria llanuda.

EN LO CEMENTIRI DELS RICHS.

Com que 'l negoci va bè
y diu que tot marxa en popa,
diàriament hi ha pèl portè
habanero, café y copa.

desitjant torná aviat,
pena, angunia y dolor sento.

Fent esforços prou intento
distreure 'l gréu que 'm domina:
veig la costa com declina,
y exclamo ab gran desconsol:
—Lo barco camina molt,
pero 'l temps ¡qué poch camina!—

Tornant de regrés, per fi,
quan més m'acosto, més fort
sento, á impulsos del recort,
d'arribar lo frenesí.

La distancia 'm fa glati'
y 'm pareix que may termina;
la impaciencia en mí germina,
y penso en tan gran tropell:
—¡Qué poch camina 'l vaixell,
y lo temps, qué poch camina!—

Quan soch á port, la ventura
la mèva ànima desperta:
¡quina ditxa més complerta,
grandiosa, sublim y pura!

Pero aquest encís poch dura:
la mar ma vista examina,
las onas me cridan: «Vina»,
y exclamo ab lo cor desfet:
—¡Ara que 'l barco está quiet,
qué rápit lo temps camina!—

P. TALLADAS.

QUARESMA.

Com las cosas van tan bè, los senyors carnicers han tingut la caritativa idea de aumentar lo preu de la carn.

Els s' haurán dit:

—¿No puja 'l 4 per cent y las Cubas y las Almansas? ¿Donchs per qué no ha de pujar lo moltó y 'l bou y la badella?—

L' argument, ab tot y ser sólit, no ha convenut al arcalde. Lo bon senyor, que ara está desenfeynat y no ha de tirar sorra á la Rambla ni en lloch, ha cridat als carnicers y 'ls ha demanat comptes.

—¿Cóm es que pujan lo preu de la carn?

A la qüenta aquesta sortida 'ls carnicers ja se la temían, y duyan la lliadó admiráblemente estudiada.

Segóns se desprén de las sèvas explicacions, ells en tot aixó no hi tenen cap culpa. La carn puja contra la voluntat d' ells, tota sola, per generació espontánea, com si diguessen.

Las causas d' aquesta pujada de preu son las següents:

«Perque no plou gayre.»

Si 'ls carnicers sapiguessen fer redolins, podían haver dit:

Com que fa temps que no plou hem de pujá 'l preu del bou.

Pero als venedors de carn no 'ls agrada fer versos. Mes s' estiman fer quartos.

Segona causa:

«Las tarifas de transport dels ferrocarrils.»

Tercera:

«La quarentena que s' imposa al bestiar que vé del extranjer.»

Y una pila d' altrás causas, de categoria més modesta.

No han parlat del cambi de ministeri italiá ni de la aparició d' un gos ab set potas en no sé quina part dels Estats Units, perque no hi deuen haver atinat; que si arriban á recordársen, de fixo que també ho ajuntan als seus arguments.

L' arcalde ha tractat de convéncels, pero ells dali que dali ab la falta de pluja, las tarifas y las quarentenas, s' han mantingut fermes en lo propósit de aumentar lo preu de la carn.

Y al cap de vall, davant mateix del senyor Coll y Pujol han resolt ferne pagar cinch cénims més per lliura, desde 'l dia hu del próxim Mars.

No sé si l' arcalde ha dit que per aquest viatge no 's necessitavan alforjas ó que per conseguir semblants resultats no hi havia per qué celebrar conferencias...

Lo maravellós del cas es que un home del talent del nostre batlle haja donat fé á las rahóns dels carnicers.

¿Vol sapiguer lo senyor Coll á qué 's deu la puja de la carn?

A la influencia religiosa.

Lo clero ha observat que en aquesta quaresma casi ningú respectava l' abstinencia de carn.

Y ha cregut que sería més eficás l' augment de dos quartos per lliura que tots los sermóns que pogués disparar desde la trona.

En una paraula; que la iglesia, per fer respectar las sèvas lleys, s' ha confabulat ab l' escorxador.

MATÍAS BONAFÉ.

LA LLANTERNA DEL AMOR.

Todo es según el color
del cristal con que se mira.
CAMPOAMOR.

I.

Anant á cercá bolets
un divendres á la tarde,
vareig toparme ab l' Amor
tot solet y de viatge,
ab un farsell á la má
y lo buyrach á l' espatlla.
—¿Hónt aneu? li diguí al punt.
—A doná' un vol.

—¿Sens companya?

¿Y qu' es aixó que porteu?

—¿No ho coneixes, pastanaga?
Una llanterna.

—¿Per qué es?

—¿Qué gastas promesa?

—¡Vaya!

—Y donchs bueno, sent aixís,
ja pots mirar.

—¡Moltas gracias!—

vaig dirli allargantli un misto.

—No, 'm respongué, no 'm fa falta,
lo llum s' encén ab petóns.

—¿Ab petóns?

—Fésn'hi un

—¡Y ara!

¿Aquí á la llauna?

—Sí.

—¡Bè!

—Ja conech que hi haurá trampa.

II.

Mes al punt d' haverlo fet,
una claró hermosa, clara,
en lo més obscur del bosch
doná la llanterna mágica.
Jo mirava embadalit,
mentre ell los vidrets cambiava,
vidrets, fets tots d' ilusions
d' ilusions y d' esperansas.

Ella se m' aparegué
gojosa y enamorada,
després vareig sortir jo,
foll content petonejantla;
després, vestidets de nuvis
en una iglesia 'ns casavam,
y després ¡mal llamp! després
la vegí dintre una cambra
voltada de tres xarrichs
que ab los mobles meus jugavan,
y ella tristeta, plorosa,
ab un bilet á la falda,
arrugada, mal vestida,
malalta y despenchinada...
—¡¡¡Ah!!! diguí jo esgarrifat.
Y l' Amor fent una rialla
digué:

—Has vist ton porvenir
si ets jornalero y si 't casas!

III.

Vareig quedar mut y fret
al bell mitj de la montanya,
y l' Amor tot alegroy
marxá ab sa llanterna mágica.

Desde llavors ¡oh lectores!
al veure una noya maca,
me recordo del divendres
y giro de cantonada.

A. LLIMONER.

CIRCVLO ARTISTICO

J. Pelluer Monney
91

MANEL CASTILLA. (Disfressa sigle xiv: Otelo).
JOAN FRAMIS. (Estat major alemany: any 1800).
RAMON RIUDOR. (Italiá: sigle xv.)

BALL DE TRAJOS DONAT EN LO GRAN SALÓ DE LA LLOTJA,
LO DIA 8 DE FEBRER DE 1891.

JOSEPH HERNÁNDEZ. (Condestable: sigle xvi).
LEÓ MORERA. (Home d' armas: sigle xiv).
JOSEPH ARQUER. (Cortesá: época de Carlos IV).

LLIBRES.

JUANELA, *novela española* per M. MARTÍNEZ BARRIONUEVO.—La incansable ploma del autor de *El decálogo*, de la *Quintañones*, de *El Padre Eterno* y de una munió de llibres, dels quals los uns s' estalonan ab los altres, acaba de publicar, ab lo títol de *Juanela*, una noveleta genuinament andalusa, tota ella impregnada dels colors y 'ls perfúms de aquella privilegiada terra.

L' obra tanca un verdader idili de amor. Dos cors que s' estiman y que per vergonya y moltes vegades per punt, deixan de acostarse. Al costat un sér tot ell noblesa que 's demna veyentse pososat per la qu' ell adora, y que com més compren que l' amor que sent per ella més impossible 's torna, tant més l' idolatra, fins arribar al sacrifici; y un altre sér, una dona, rival de *Juanela*, ab un' ànima apassionada y gelosa, esbravant los rencors que concebeix y sent víctima de son culpable apassionament... Cap al final la sombra de una tragedia, que per fortuna no 's realisa.

Ab aquests elements, lo Sr. Barrionuevo ha teixit una acció senzilla, pero molt interessant. Los personatjes tenen vida, lo siti ahont la novela 's desarrolla presenta un pronunciat color local. Per altra part lo novelista, que maneja l' idioma ab maestria, ha sapigut enriquir l' acció ab tochs molt delicats y molt exuberants de sentiment.

En resúm: *Juanela* no será lo llibre que menos se llegesca, entre 'ls molts que porta publicats lo celebrat novelista, Sr. Martínez Barrionuevo.

La casa editorial dels Srs. Montaner y Simón acaba de repartir als subscriptors de *La Ilustración artística*, lo segón volúm de la HISTORIA DE LOS GRIEGOS, deguda á la ploma de Víctor Duruy, y premiada per l' Academia francesa.

Lo segón volúm de aquesta notable publicació comprén la Historia de Grecia desde la invasió doria (1104 a. de J. C.) al final de la guerra del Peloponeso (404 a. de J. C.), periodo interessantíssim, durant lo qual alcansá un esclat extraordinari la civilitació de las repúblicas gregas. La Historia de Duruy no 's limita á narrar fets més ó menos coneguts, sino qu' entra de plé en l' estudi de totas las manifestacions de la vida de aquell poble, ab tanta claretat y ab un criteri tant segur y tant ferm, que 'l lector se transporta fàcilment á aquells remots temps, identificantse ab sas costúms y contrayent un coneixement perfecte del caràcter de aquell poble.

Pera major amenitat lo volúm, imprés ab notable elegancia y enquadernat ab molt bon gust, conté una ilustració profusa, copia exacta de monedas, monuments, estatuas, pinturas, objectes artistichs y altras representacions gráficas perfectament autènticas. En la portada hi figura una magnífica lámina poli-cromada representant un preciós jerro de plata sobre-daurada trobat en la Panticapea. Es un treball esmeradíssim, que al igual que tot lo llibre honra 'ls tallers de l' acreditada casa editorial dels Srs. Montaner y Simón.

Acaba de veure la llum pública lo drama *La última pena*, original y en vers, degut al mestre en gay saber Sr. Ubach y Vinyeta y estrenat á principis de janer últim en lo teatro de Novedats.

RATA SABIA.

CÓM S' INTERPRETA LA LLEY.

ROBOS.

Roba un pá, y desseguit la policia
agafa al infelís
fentli passar martiris tot lo día,
que 'l pobre reb sumís.

Roban diners, rellotjes y carteras
los timadors d' ofici;
y surten l' endemá de sas rateras
per poder torná al vici.

Roban d' un accionista hasta la pell
certs banquers, ab destresa,
y en lloch de dú' un grillet, sense tropell
disfrutan la riqueza.

Y al que ab déu mil enredos, y apurant
del poble la paciencia
roba tranquil un' acta... á aquest lo fan
diputat y excelencia.

XANIGOTS.

PRINCIPAL.

Continúan las funcions lleugeras, en las quals s' hi distingeixen los principals actors de la companyia. *La Cruz blanca*, *La Romerta de Miera*, *Las doce y media sereno*, *Los Alojados* han fet lo gasto de la senmana.

Aixis mateix s' ha representat lo juguet: *Las cuatro esquinas*, en lo qual la senyoreta Nestosa, filla de l' Alverá, demostrá excelents condicions que bén cultivadas poden algún dia ferla brillar en lo teatro.

La pesa *Claveles dobles*, estrenada dimecres, no 'm sigué possible anarla á veure, per qual motiu reservo 'l resenyarla pera la senmana próxima.

LICEO.

Tancat per la empresa, 's deya si tornaría á obrir las sévas portas á carrech y per compte de alguns dels elements de la mateixa companyia que pren part en lo ball *Rodope*.

No sería mal que trobessen l' ajuda dels senyors propietaris.

Ja que 'ls pobres artistas fan tot lo qu' está de la seva part á fi de que 'ls que tenen palco ó butaca al Liceo no hajan de dejunar de pantorriilas, los propietaris, en justa correspondencia, deurían fer també un esforç á fi de que las numerosas familias qu' en lo gran teatro 's campan la vida, no haguessen de dejunar de quizenas.

CIRCO.

Segóns veig en los periódichs, la companyia de la qual forma part la Martínez, ha comensat las sévas funcions ab molt bona sombra.

Los primers días l' empresa va fer plé... y naturalment, com que jo no hi vaig cabre, no vaig anarhi.

Per lo tant, servéixinse dispensarme si 'm veig impossibilitat de donarlos más detalls.

ROMEÀ.

Ha reaparegut lo drama sacro *Judas*, encarregantse del protagonista lo Sr. Borrás, que hi alcanza freqüents aplausos.

Se parla també de posar en aquest teatre *La Passió*, assumint lo paper de protagonista lo senyor Riutort.

TÍVOLI.

La inauguració de la temporada de Quaresma, que devia efectuar-se lo dissapte de la senmana passada, no va tenir efecte fins ans de ahir dimecres.

La senmana pròxima parlarem de las funcions que 's donan en aquest teatre, completament restaurat.

NOVEDATS.

MAGDALENA.

Ha sigut, sens dupte, l'aconteixement teatral de la present senmana.

L'obra del Sr. Ferrer y Codina no es més que un pretext pera presentar un gran espectacle escénich. Pero aixís y tot podria estar escrita ab més coneixement del assumpto, ab més sabor d'època, ab un estil més poétich, sense vulgarismes prosaichs per una part, y sense enfarfechs retòrichs, alguns d'ells completamenti ninteligibles. L'assumpto es delicadíssim, y pera tractarlo adequadament se requereix una gran inspiració y un estudi molt detingut.

Lo Sr. Ferrer y Codina s'ha cuydat ans que tot de preparar situacions escénicas com la del final del acte primer, que produheix un hermós efecte, y en accentuar alguns parlaments que, com los de Pilat y 'ls del Sanhedri, arranquen aplausos de una part del públich, no perque sigan adequats á la índole de l'obra, sino per la seva transparència y pèl seu caràcter d'actualitat.

Fora d'aixó, poch més trobarem en lo llibre que ressalti. La mateixa *Passió*, que tant interessa ab sos quadros conmovedors no 's veu sino en part, ja que la majoria de las escenas típicas que la constitueixen transcorren fora de la vista del públich y d'ellas van donant compte 'ls personatjes alternativament, á copia de relacions.

La figura de Jesús apareix sols dos vegadas: al final del acte primer y en l'escena del carrer de l'Amargura, quan cau baix lo pes feixuch de la creu. La primera vegada que apareix no diu paraula. La segona vegada pronuncia sols la frase terrible que obliga al juhéu, que li nega un siti pera seure, á emprendre la marxa que no ha de cessar, segons conta la llegenda, mentres lo mon existeixi. De manera que Jesús, tot bondat y misericordia, en l'obra del Sr. Ferrer, sols desplega 'ls llabis pera pronunciar una terrible condemna.

Res més dirém sobre 'l llibre del Sr. Ferrer, perque no creyém que valga la pena. L'obra del autor queda ofegada en la esplendides del aparato escénich. Las decoracions y 'l vestuari es lo que brilla y resplandeix en aquest espectacle, un dels més hermosos que s'han posat may en los teatros de Barcelona.

Ja desde que s'alsa 'l teló, la vista 's recrea contemplant l'interior de la casa de Maria de Magdalena. Segueix després una plassa judaica de un efecte encantador. Lo quadro á que dona lloch l'aparició de Jesús, es de un efecte artístich inmillorable. Las dos decoracions del acte primer son obra del Sr. Chia.

Lo Sr. Moragas ha pintat lo *Pretori* del acte

segón, qu' es un interior romá inspirat en las termas de Caracalla. Es una decoració hermosíssima.

Las decoracions del acte tercer: *Tocador de Magdalena* y *Sanhedri*, aquesta sobre tot notablement entesa tant per lo que aspecta á la llum, com á la perspectiva, son obra del Sr. Carreras.

Lo Sr. Urgellés ha sortit airossíssim en las decoracions del acte quart que representan lo *Cos de guardia del Pretori* y l' *Hort de Getsemani*, qu' está impregnada de poesia y de misteri.

Després de una decoració curta del ja citat Sr. Moragas, que representa l'interior de la *Taberna de Job*, apareix lo carrer de la *Amargura*, qual aparició produheix cada nit una explosió de aplausos. Obra del Sr. Vilumara, está executada ab molta valentia y es de un efecte inmens.

Las dos decoracions últimas que representan l'una las immediacions del Calvari y l'altra la vista del Gòlgota mentres s' está operant un espantós terremoto, pertanyen aixís mateix al senyor Chia y coronan dignament aquest notable espectacle, davant del qual desfilará, n' estém segurs, Barcelona entera, diga lo que vulga 'l *Brusi*, tan enemich de que 's presentin sobre l'escena dramas sacros.

Respecte al vestuari, tot quant diguessem seria poch. Es espléndit y apropiat y ha sigut construït á tot gasto, segons los figurins trassats concienzudament per lo celebrat dibuixant senyor Labarta.

Alguns números de música deguts als senyors Goula (pare y fill) y Bosch acaban de donar relleu al espectacle.

En l'execució 's distingeixen tots los artistas que hi prenen part, sobressortint la Sra. Mena, encarregada de la protagonista, y 'ls Srs. Tutau, Bonaplata, Pigray y Parrenyo, que presenta ab gran maestria la figura de Jesús.

Lo públich correspon als gran dispendis fets per la empresa, omplint cada nit l'elegant *Teatro de Novedats*.

* * *

Dilluns benefici del simpátich actor Sr. Fuentes. S' estrenarán dos monólechs, un del popular C. Gumá, titulat: *No hi puch fer mes*; y l'altre del aplaudit artista Sr. Russinyol, ab lo titol de *Lo sarau de la Llotja*.

CATALUNYA.

Dimars s' estrená un quadret lirich titulat *Los trabajadores*, degut al Sr. Jackson y realzat ab música del mestre Chapí.

Desde que s'alsa 'l teló ja 's dona á conèixer la má del autor de *La Bruja*. Aquell coro vibrant y enérgich dels treballadors, acompanyat ab lo refrech de la garlopa y 'l drinch dels martells batent la enclusa, es verdaderament hermós. En lo resto de la composició s' hi destaca bonich duo y una jota impregnada de sentiment.

La lletra queda reduhida á una serie d'escenas en las quals se descriuen las fatigas inherents al treball y la honra que se 'n reporta. Hi ha en tota l'obra un verdader bellugueig de personatjes, alguns d'ells típics en extrém, com los dos que representá 'l Sr. Ruiz ab sa habitual maestria, consistentes en un camálich asturiá y un cómic tronat que senta plassa de manobre.

Escrita l'obra ab lo propòsit deliberat de aflagar á las classes treballadoras, es de creure que s' aguantará molt temps en lo cartell, com

QUARESMA.

—...D'abrassadas, quatre ó cinch;
de petons... deu, mal contats...—
(Una noya qu' está fent
la bugada dels pecats.)

aixís ho dona á compendre l' éxit satisfactori que alcansá dimars á la nit, en que sigueren aplaudidas totas las pessas de música, repetida la jota y saludats ab grans aplausos los noms dels autors de la producció.

En aquesta obra 'ls actors que hi prenen part, poden dir que treballan de debó.

N. N. N.

¡CARMETA! ¡OJO!

Senyor Director y amich:
dispénsim si avuy lo canso;
me trobo en un gran fatich;
del que 'm passa, clar li dich
que se 'n pot ben fé' un romanso.

L' altre dia á Sant Gervasi
vareig veure á una noyeta
que porta 'l nom de Carmeta,
y li dich que casi casi
'm féu perdre la xaveta.

Tant y tant me va agradar
que estich resolt á estimarla,
pro no m' hi puch declarar,
puig no sé hont déu habitar
ni sé tampoch hont trobarla.

Ja véu que escriurer á n' ella
m' es impossible; per tant,
si vosté ho vol fé' á LA ESQUELLA
de la que es lectora bella,
me farà un favor molt gran.

En primer lloch li dirá
que jo per ella faré...
es dir, no, no, ja veurá,
que 'm diga hont la puch trobá
y jo ja li explicaré.

Puig hi ha lectors indiscrets
que 'm podrian comprometre
divulgant los mèus secrets,
y molt millor que ab la lletra
será explicarli ab los fets.

Ja véu que aixó es fácil cosa
puig li ocupa poch espay,
y encar que li fassa nosa,
per una noya així' hermosa
sempre 's pot dir: ¡aixó ray!

Senyor Director, per Déu
no 'm diga que no li fá;
cumpleixi aquest desitj mèu,
publiqui 'ls versos en bréu
si es que no 'm vol fé enfadá.

Resultan avuy en dia
aquestos plans molt perversos,
pero ma intenció es molt pia:
¡potser veient que faig versos
me tindrà més simpatia!

Agrahit li he de quedar
cumplint los mèus acudits,
y ab tota fe puch jurar
que si m' hi arribo á casar
ja li donaré confits.

JOSEPH ALADERN.

ESQUELLOTS.

L' altre dia van ser detinguts molts
dels carros qu' están al servey del Ajun-
tament, ostentant en conseqüencia un escut ab
las armas de la ciutat, sobre 'ls quals requeyan
sospitas de que 's dedicavan á introduhir frau-
dulentment especies gravadas ab l' impost de
consúms.

Las sospitas que 's tenian varen confirmarse
de plé á plé.

Cada carro en lloch del sach de la palla desti-
nada á la alimentació del caball, portava una
carga de vi.

Hi ha presuncions fundadas de que 'ls tals ve-
hículs feya ja algún temps que venian dedicantse
á aquest fraudulent negoci.

No es extrany qu' existeixin matuters.

N' hi haurá mentres subsisteixi la contribució
de consúms, tant ocasionada á frauds y gatuperis.

Però que per realisar aquest negoci en dany
de la ciutat se valgan los defraudadors dels ca-
rros que la ciutat contracta pèl servey d' obras
públicas, lo qu' es aixó, francament, ja passa de
la ratlla.

Aquests carros, per ben construhits qu' esti-
gan, no poden anar ni ab rodassas.

Los capelláns deuen estar contentíssims de la
conducta dels carnicers de Barcelona.

Perque, segons sembla, s' han posat d' acort,
á fi de fer cumplir ab tot rigorisme las duras
prescripcions de la Quaresma, fins á aquellas
personas que més blasonin de impietat.

Fa poch temps varen pujar la carn de deu cén-

tims la lliura. Ara intentan pujarla novament de cinch cèntims més.

Y mentres la carn de bou y de moltó va pujant, baixa la carn humana.

Si 'ls enemichs del ànima son tres: mon, dimoni y carn, aviat aquesta última ho serà sòls en una part insignificantíssima.

En cambi, tal com van las cosas, la carn passarà á ser enemich mortal de la butxaca.

Ara vajan á saber per quins cinch sous ha sigut nombrat académich de la Historia, lo senyor Mañé y Flaquer.

Escriure 'l director del *Brusi* la descripció fantástica de la recepció dispensada al Sr. Salmerón, consignant que 'l poble va rompre 'l foch contra la Guardia-civil, disparant una espardeña al coll de un caball; escriure aquests desatinos, y ser nombrat académich de la Historia, ha sigut tota una mateixa cosa.

Frescos estém si 'l nou académich s' ha d' encarregar d' escriure capituls per l' istil, enriquint ab ells l' Historia contemporánea.

A lo menos las generacions futuras li donarán tal vegada la rahó, que nosaltres, ab sobras de apassionament, acostumém negarli.

Dihém aixó porque, segons noticias, las autoritats ja tenen en poder seu la famosa espardeña de la narració del Sr. Mañé.

Qual espardeña será colocada dintre de una vitrina de qualsevol dels numerosos museos que s' están montant en los edificis del Parch, ab la següent inscripció:

«Arma de foch de últims del sigle XIX.»

Fá pochos días vá ser renovada la Junta directiva de la Societat protectora de animals y plantas.

D' ella forma part D. Manuel Girona.

Es de creure que d' aquesta feta despedirá al

QUARESMA.

Recorts d' aquell paradís; Eva, una serp, una poma: aquí está l' única font de tots los pecats del home.

cotxero, no permetent que un caball se sacrifici, arrastantlo pèls carrers de Barcelona.

També figura en la citada Junta un tal D. Román Cunill.

Aquest sí que trobo qu' está perfectament justificat que figuri en la citada associació.

May siga sino en representació de la numerosa classe de *cunills*.

De cunills de bosch y de cunills casuláns.

Per més que la comissió nombrada pera batejar als nous carrers de la reforma de Barcelona vá atemperasse al criteri de no adoptar cap nom contemporáneo, ha arribat lo dictámen á la comissió de Governació y ja tenim que hi haurá carrers dedicats á Alfonso XIII, á la Reyna Regent y á don Francisco de P. Rius y Taulet.

Jo proposo que se'n rebatejin dos. Y que 's fassa en la següent forma:

Carrer dels Comtes de Barcelona.

Y Carrer dels Comptes de la Exposició.

La curació de la tisis es una aspiració que s' ha posat de moda.

Ja no es sols lo célebre Dr. Koch qui 's dedica á combatre tan terrible malaltia per medi de las injeccions de *tuberculina*; un altre metje, alemany també, lo doctor Liebreich, surt ara ab un nou procediment, que res té que veure ab lo primer, y que, segons

contan, ha donat resultats maravellosos, en lo tractament de la tisis laríngea.

Las inoculacions del Dr. Liebreich tenen la ventatja sobre las de 'n Koch, de que no produheixen en lo malalt la més mínima reacció.

Tenim donchs que las del Dr. Koch podran aplicarse als tísichs reaccionaris.

Y las del Dr. Liebreich als tísichs liberals.

Ara respecte als conservadors, que no son ni ben liberals, ni ben reaccionaris, aquests pobres infelissos no tenen cura.

Lo mèu estimat germá de glórias y fatigas, *La Campaña de Gracia*, inseguint la bona costum que ha establert ja fa algún temps de donar mensualment un número extraordinari, publicarà 'l dissapte de la senmana entrant lo corresponent almes de mars, dedicat á commemorar la Quaresma política.

En ell hi pendrán part celebrats escriptors y aplaudits artistas, que no dupto sabrán treure molt bon partit de un tema tant interessant, y que tant se presta á la broma.

La societat *Antichs guerrers* acaba de montar un Museo de figuras *enceradas* pera recreo del públich.

¿Saben aquells trajos de nenas que anavan á la professó la nit del dissapte de Carnestoltas, y que motivaren que las autoritats prohibissen una nova sortida del concurs? Donchs los trajos indicats constituheixen la part més notable del Museo.

Al sortir de visitar-lo, los concurrents poden depositar unas papeletas expressant ab entera franquesa si lo que acaban de veure está ó no está conforme ab la moral y ab la religió.

Allá va lr mèva opinió.*

Inmoral ni irreligiós no ho es poch ni molt.

Ara manso, ja es un' altra cosa. De manso n' es un bon xich.

Lo Sr. González Solessio va anar l' altre dia á fer una visita als mataronins.

Al baixar del tren va trobar á molts dels seus amichs que havian anat á la estació á rébre'l. Igual que á l' arribada de Salmerón.

Igual per lo que respecta á la qüestió del permis previ, que segons tinch entés no van demanar-lo á ningú.

A pesar de lo qual, ni la guardia civil de caball va donar cap càrrega, ni 'l Sr. González Solessio las va empendre contra 'ls seus amichs á garrotadas.

Las dos associacions excursionistas qu' existian á Barcelona, acaban de realisar ab tota felicitat la seva fusió.

Ja no hi haurá rivalitats de cap classe. Ja 'ls de la catalanista y 'ls de la catalana podran anar á fer sas excursions en bona pau y armonia, séures á la mateixa taula, y menjar lo mateix arrós, baix lo lema sant de:

Un Déu, una Patria, y una Cassola.

Está molt bè, molt bè, que la Comissió organitzadora de la projectada Exposició de Bellas Arts haja determinat fixar un preu d' entrada en determinats días de la senmana, sempre que en altres días se obrin de bat á bat las portas al públich.

D' altra manera nosaltres trobariam qu' es un verdader abús dedicar fondos municipals á una Exposició destinada únicament á la gent que pot gastar una cantitat pera contemplar obras artisticas. La subvenció del municipi implica la gratuhitat de la Exposició, com á medi de ilustrar al poble de Barcelona.

En lo present número, com veurá 'l lector, doném un recort del ball artístich celebrat en lo gran Saló de la Llotja.

No s' extranyi la tardansa, ja que pera combinar un grabat á conciencia, sobre tot per lo que

respecta á alguns dels trajos que més cridaren l' atenció, hem cregut convenient valernos de la reproducció directa de fotografias, y aixó ha hagut de retrassar necessariamente nostre treball.

Las fotografias, tant esmeradament excutadas, procedeixen dels acreditats tallers del senyors D. Antoni y D. Emili F. *dits* Napoleón.

Dos amichs, després de vint anys de no haverse vist, se troban y 's reconeixen.

— ¡Vint anys sense veure'ns!...— exclama un d' ells.

— Exactament: vint anys justos y cabals...

— ¿Y donchs qué t' has fet en tot aqueix temps?

— He passat la vida als péus de las senyoras.

— Tu, sempre fet un Tenorio.

— T' equivocas: tinch ja fá molts anys una botiga de calsat de senyora.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

1. XARADA 1.ª— *A-gus-ti-na*.
2. ID. 2.ª— *Es-par-de-nya*.
3. ANAGRAMA.— *Ginestar-Ginestra-Traginers*.
4. MUDANSA.— *Cop-Cap-Cep-Cup*.
5. TRENCA-CLOSCAS.— *Las travesuras de Juana*.
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.— *Templarios*.
7. TERS DE SÍLABAS.—
EU RO PA
RO SE TA
PA TA TA
8. GEROGLÍFICH.— *A temps nous, nous usos*.

XARADAS.

I.

Ets, de las rosas de maig,
sens dupte, la més gentil,
la més guapa d' entre mil
que 'l sol llumena ab son raig.

Pitera, entre las piteras;
entre las guapas, hermosa;
ets, sí, la més candorosa
de las noyas de Figueras

¡Quántas voltas he passat
pèl davant de ta morada,
y tú, ingrata, ni mirada
sobre mon sér has fixat!

Me tens tornat un babau,
per tu sospiro en ternit
y 'm tens clavat día y nit
en lo carrer de Sant Pau.

¿Quart recordas aquells días
en que surtint de 'l treball,
y al teatro y en lo ball
al costat tèu me tenías?

LOPEZ-EDITOR. Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola. Barcelona.

PARIS POR A. VITÚ
 Versión castellana
 DE
 EMILIA PARDO BAZÁN

Van publicados 7 cuadernos á
 UNA PESETA el cuaderno.

Obra nueva

JUANELA

NOVELA ESPAÑOLA

POR

M. MARTÍNEZ BARRIONUEVO

Un tomo en 8.º de 240 páginas, Ptas. 3.

¡FLOR DE UN DIA!

NOVELA INSPIRADA EN EL DRAMA DE SU MISMO TÍTULO, POR MANUEL ANGELÓN

Un tomo en 8.º con ocho láminas intercaladas y una preciosa cubierta al cromo, Ptas. 3.

ESPINAS DE UNA FLOR...

Segunda parte de ¡FLOR DE UN DIA!

NOVELA BASADA EN EL DRAMA DE SU MISMO TÍTULO, POR MANUEL ANGELÓN

Un tomo en 8.º con ocho láminas intercaladas en el texto y una preciosa cubierta al cromo, Ptas. 3.

Poesías festivas y satíricas de VICENS GARCÍA RECTOR DE VALLFOGONA

Ab dibuixos de J. PELLICER MONSENY.

Un tomo en 8.º de 240 planas, Ptas. 2.

Poesías serias de VICENS GARCÍA RECTOR DE VALLFOGONA

Preu: UNA PESSETA.

EN PREPARACIÓ

UN VIATJE DE NUVIS PER C. GUMÁ

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l'import en libransas del Giro Mútu, & bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravios, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

LA DEFENSA DE 'N PERAL.

—Llarch, inmens, interminable;
un manifest de molt pes.
—¿Y qué tal?—Moltas paraulas,
pero total no diu res.

*¡Hu-dos-terçal! ¿qu' he fet jo
que sens darte cap motiu
aquell amor tendre y viu
s' hagi tornat en fredó?
Respón, que lo dupte 'm mata,
dígam d' aixó la vritat;
mes per Déu, fesho aviat
que m' estich morint, ingrata.
Si es que 't tres-prima en total
y tú l' estimas á n' ell,
no tingas per ço tropell,
ja m' ho pots declarar alt;
dos-invers-tres no 't tindré
si l' estimas ab tot cor,
mes si no li dus amor
allavors t' aborriré.
Puig detesto, y més en tú,
á la persona que ment,
puig Déu en un manament
mana no enganyá á ningú.
Mes si per la mèva sort
encar' un xich m' estimessis
y en ton fondo m' hi guardessis
una miqueta d' amor,
te juro que si volfas
á ton pare demanava
ta primera y 'm casava...
més tart de 'l que tu vo drías.*

AMADEO.

II.

*Hu-invers-tres es animal;
dos-tercera animal dona
dos-primerá vegetal
y total es nom de dona.*

MR. EUGÓN Y C.º

ANAGRAMA.

*Tot fideus, amich Marsal,
hi falta un poch de total.*

XANIGOTS.

TRENCA CLOSCAS.

D. VICENS GRASES SALAS.
TOSSA.

Combinar aquestas lletras de manera que resulti una població catalana.

CURTOINÉS.

ACENTÍGRAFO.

Un tallador que total
se vejés en un sol día
de tallar cinquanta tot,
un bon jornal guanyaría.

JOANET DE BERGA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 4 5 —Consonant.
- 1 5 — »
- 1 8 6 3 —Aliment.
- 1 2 1 8 — »
- 6 2 3 1 8 6 —Verb que indica orgull.
- 2 6 5 3 7 5 —Ciutat espanyola.
- 1 2 3 4 5 6 7 8 —Lo que tenen dos ó més.
- 4 5 6 2 3 8 —Ciutat extranjera.
- 6 2 7 1 8 6 —Verb que indica treball.
- 2 6 8 6 — » » ilusió,
- 4 8 1 8 —Animal.
- 2 7 — »
- 6 5 —Nota musical.

DALMAU DE RODA.

TERS DE SÍLABAS.

.. ..
.. ..
.. ..

Primera ratlla vertical y horisontal: nom de dona —
Segona: nom de home.—Tercera: població catalana

SALDONI DE VALLCARCA.

GEROGLIFICH.

×

Blat Civada

Mill Panis

LOOR

OOAR

III

MINAIX.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.